

Õesti=ma rahwa 1/8.

Kalender,

ehk

Läht=ramat

1841

aasta peäle, pärrast meie

Õsanda Jeesuse Kristuse

sündimist.

Sel aastal on 365 päwa.

Tallinnas,

trükkitud Gresseli kirjadega.

Märfide selletaminne.

- Noor = fu.
 Essimenne werend.
 Táis = fu.
 Wiimne werend.
p. párrast.
p. l. párrast lounat.
e. l. enne lounat.
P. Pühha.

Der Druck ist unter der Bedingung gestattet, daß dieser Kalender nicht aus den Ostseeprovinzen ausgeführt und die gesetzlich bestimmte Anzahl von Exemplaren an die Censur-Comitát abgeliefert werde.
Dorpat, am 13. September 1840.

M. v. Engelhardt,
Censor.

Párrast meie kalli Jesanda Jesusse Kris-				
tusse sündimist, on tánnawo aasta	=	1841		
Párrast mailma lomist	=	5790		
Párrast Tallinna üllesehhitamist	=	622		
Párrast Eutterusse díge usso üllešwótmist		324		
Párrast wanna katko	=	184		
Párrast sedda, kui wággi Pranburgi láks		163		
Párrast sedda, kui Toompá pöllend	=	157		
Párrast sure nálja hakkatust	=	146		
Párrast teist katko	=	131		
Párrast meie sure armolisse Keisri Herra				
МЯКОУЗ ПАВЕЛОВИЧ				
sündimist	=	45		
Párrast sedda, kui ta hakkas wallitsema		16		

Joulo = ja Wastla = páwa wahhel on:
6 náddalat ja 5 páwa.

Januarius.

Neäri: ku.

Kristusse ümberleikamisest. Luf. 2, 21.		
1	Kesknäddal	Neäri P. Nita Jummal!
2	Neljap.	Abel, Set
3	Rede	Enok
4	Laup.	Metusala

Jesús Egiptusse maalt. Matt. 2, 13.		
5	Pühhap.	P. pärrast Neäri
6	Esmasp.	3 Kuninga P.
7	Teisip.	Julianus
8	Kesknäddal	Erart
9	Neljap.	Peatus
10	Rede	Paawli pääw
11	Laup.	Ewraim

Jesús 12 aastat wanna. Luf. 2, 41.		
12	Pühhap.	1 P. p. 3 K. P.
13	Esmasp.	Hilarius
14	Teisip.	Robert
15	Kesknäddal	Tiril
16	Neljap.	Kisbrekt
17	Rede	Tõnniste pääw

Sel kuul on 31 päwa.

18	Laup.	Uksel	Do, 38' p.l.
Pulmad Rana: liinas. Joan. 2, 1.			
19	Pühhap.	2 P. p. 3 K. P.	
20	Esmasp.	Waab. Sebast.	kilm.
21	Teisip.	Neto	
22	Kesknäddal	Madlena	
23	Neljap.	Eotta	Tuult
24	Rede	Timoteus	
25	Laup.	Paawli ümb.	3,44' p.l.

Wina: mäest. Matt. 20, 1.			
26	Pühhap.	9 P. e. Kr. üll. P.	ja
27	Esmasp.	Krisostom	
28	Teisip.	Karel	lumme:
29	Kesknäddal	Samuel	
30	Neljap.	Adelgund	tuisko.
31	Rede	An	

12mal selle ku päwal touseb päike kello pool 9, ja lähkää loja kello pool 4. Pääw on pitk 7 tundi, ja õ 17 tundi.

1 Laup. | Pirit | 8, 17' e. l.

Külwi: mehhest. Luk. 8, 4.

2 Pühhap.	8 P. e. Kr. üll. P. Küünla p.	
3 Esmasp.	Hanna	
4 Teisip.	Beronika	Lund
5 Kestnaddal	Agata	saab
6 Neljap.	Lora	ja
7 Rede	Rikart	lange
8 Laup.	Salomon	külm.

Pimmedast tee äres. Luk. 18, 31.

9 Pühhap.	Paasto Pühha	● 0, 59' p. l.
10 Esmasp.	Kolastika	
11 Teisip.	Wastla pääw	Uddused
12 Kestnaddal	Tuhka pääw	
13 Neljap.	Elwine	pawad
14 Rede	Walentin	
15 Laup.	Baustina	ja

Kristust kiusatakse. Matt. 4, 1.

16 Pühhap.	1 P. Paastus	9, 41' p. l.
17 Esmasp.	Konstantia	heitlikud
18 Teisip.	Konfordia	
19 Kestnaddal	Palwe pääw.	Sim. Ap.
20 Neljap.	Egarius	ilmad.
21 Rede	Esaia	
22 Laup.	Petri pääw	Külma,

Kananea naesest. Matt. 15, 21.

23 Pühhap.	2 P. Paastus	3, 15' p. l.
24 Esmasp.	Maddise pääw	tuisfo
25 Teisip.	Wiktorius	
26 Kestnaddal	Nestor	ja
27 Neljap.	Leander	
28 Rede	Justus	tuult.

16mal selle ku päwal touseb päike kello 7, lähkäh
loja kello 5. Pääw on 10, d 14 tundi pikk.

Martius.

Paasto = ku.

1 Laup.	Albinus	Pehmed
Kristus aiab kurratid wälja. Luf. 11, 14.		
2 Pühhap.	3 P. Paastus	ilmad.
3 Esmasp.	Kadde	⊙ 3,57' e. l.
4 Teisip.	Adrian	
5 Kesknaaddal	Angelus	
6 Neljap.	Kotwrid	Tuult
7 Rede	Perpetua	
8 Laup.	Põri pädw	ja

5000 meest sõdetakse. Joann. 6, 1.		
9 Pühhap.	4 P. Paastus	
10 Esmasp.	Mikeus	tuisfo.
11 Teisip.	Konstantin	● 4,15' e. l.
12 Kesknaaddal	Krefor	
13 Neljap.	Ernst	
14 Rede	Sakarias	Umbne
15 Laup.	Longinus	

Jesus kiwwidega wiisatud. Joann. 8, 46.

16 Pühhap. | 5 P. Paastus | ja

Sel kuul on 31 päwa.

17 Esmasp.	Truta	külm
18 Teisip.	Kabriel	⊙ 4,37' e. l.
19 Kesknaaddal	Josep	ilm.
20 Neljap.	Olga	
21 Rede	Pent	Pehmed
22 Laup.	Kawael	

Kristusse süsse sõitmisest. Matt. 21, 1.		
23 Pühhap.	6 P. Paastus	ilmad.
24 Esmasp.	Kasimir	
25 Teisip.	Paast. Mar. p.	⊙ 3,9' e. l.
26 Kesknaaddal	Manuel	
27 Neljap.	Suur Nelja P.	Uddus
28 Rede	Suur Rede	
29 Laup.	Kido	sed

Kristusse ülestõusmisest. Mark. 16, 1.

30 Pühhap. | 1 P ü h h a |

31 Esmasp. | 2 P ü h h a | päwad.

10mal selle ku päwal tõuseb päike kello 6, lähkää
loja kello 6. Pääw on 12, ja õ 12 tundi pikk.

Aprili 3.

Jürri = ehk mahla = ku.

1 Teisip.	3 P ü h h a	II, 43' p.l
	Karjalaskm. p.	
2 Kestnädal	Pauline	Wihma,
3 Neljap.	Werdinand	
4 Kede	Ambrosius	tuult
5 Laup.	Maksim	

Kinnipandud ukst. Joann. 20, 19.

6 Pühhap.	1 P. p. üll. P.	ja
7 Esmasp.	Aron	
8 Teisip.	Liborius	tuisko.
9 Kestnädal	Pogislaus	● 4, 10' p.l.
10 Neljap.	Etskiel	
11 Kede	Leo	Willud
12 Laup.	Julius	

Heast karjatsest. Joann. 10, 12.

13 Pühhap.	2 P. p. üll. P.	ja
14 Esmasp.	Künni pāw.	
15 Teisip.	Olimpia	uddused
16 Kestnädal	Karistus	● 10, 36' e.l

Sel kuul on 30 päwa.

17 Neljap.	Rudolw	pāwad.
18 Kede	Walerian	
19 Laup.	Timon	Siis

Ürrikesse aia pārrast. Joann. 16, 16.

20 Pühhap.	3 P. p. üll. P.	
21 Esmasp.	Adolarus	tullewad
22 Teisip.	Kajus	
23 Kestnädal	Jürri pāw	⊙ 3, 44' p.l.
24 Neljap.	Albert	kānnad
25 Kede	Markusse p.	
26 Laup.	Etskias	sojad

Kristusse ärraminneist. Joann. 16, 5.

27 Pühhap.	4 P. p. üll. P.	
28 Esmasp.	Witalis	pā:
29 Teisip.	Reimund	
30 Kestnädal	Eraft	wad.

12mal selle ku päwal touseb päike kello pool 5, ja lähkās loja kello pool 8. Pāw on pitk 15, ja 9 tundi.

Majus.

Meio: ehk leht: ku.

1 Neljap.	Wolbri pããw	Ⓔ 6, 2' p. l.
2 Rede	Sigismund	Wihma.
3 Laup.	† Leidminne	

Sigest pallumisfest. Joann. 16, 23.

4 Pühhap.	5 P. p. üll. P.	
5 Esmasp.	Kottard	Willud,
6 Teisip.	Susanna	
7 Keßnãddal	Ulrika	tuulsed
8 Neljap.	Suur + Pããw	
9 Rede	Niggullas	● 1, 23' e. l.
10 Laup.	Kordian	ilmad,

Rõmustajast Waimust. Joann. 15, 26.

11 Pühhap.	6 P. p. üll. P.	
12 Esmasp.	Henriette	wahhel
13 Teisip.	Serwatus	
14 Keßnãddal	Kristian	monned
15 Neljap.	Sohwi	Ⓔ 4, 48' p. l.
16 Rede	Peregrinus	
17 Laup.	Anton	head

Sel kuul on 31 pãwa.

Pühhast waimust. Joann. 14, 23.

18 Pühhap.	Nelli Pühhi	
19 Esmasp.	2 Pühha	pãwad.
20 Teisip.	3 Pühha	
21 Keßnãddal	Pontusine	
22 Neljap.	Mili	Kaunid
23 Rede	Tesiderius	Ⓔ 5, 20, e. l.
24 Laup.	Ester	sojad

Jesus ja Nikodemus. Joann. 3, 1.

25 Pühhap.	3 aino Jum. P.	ilmad.
26 Esmasp.	Eduard	
27 Teisip.	Peet	Mür:
28 Keßnãddal	Willem	ris:
29 Neljap.	Mart	tamised.
30 Rede	Wikand	
31 Laup.	Petronella	Ⓔ 9, 37' e. l.

8mal selle ku pãwal touseb pãike kello pool 4, ja lähhãb loja kello pool 9. Pããw on pitt 17, 8 agga 7 tundi.

Rikkast mehhest. Luk. 16, 19.

1 Pühhap.	1 P. p. 3 a. J. P.	
2 Esmasp.	Martellus	Hea
3 Teisp.	Rasmus	ilm.
4 Kestnaddal	Larius	
5 Neljap.	Ponivastus	Mürrista:
6 Rede	Artemius	minne,
7 Laup.	Lukretia	● 8, 53' e. l.

Suresst õhto sõmaaiast. Luk. 14, 16.

8 Pühhap.	2 P. p. 3 a. J. P.	rahhe
9 Esmasp.	Pitkem pääw	ja
10 Teisp.	Blawius	wihmaga.
11 Kestnaddal	Parnabas	
12 Neljap.	Pasilides	Umbne,
13 Rede	Tobias	uddune
14 Laup.	Walerius	● 0, 16' e. l.

Kaddunud lambast. Luk. 15, 1.

15 Pühhap.	3 P. p. 3 a. J. P.	Widi p.
16 Esmasp.	Justina	ilm.
17 Teisp.	Nikander	

18 Kestnaddal	Homerus	Head
19 Neljap.	Kerwasius	sojad
20 Rede	Wlorentin	päwad.
21 Laup.	Rael	☉ 8, 7' p. l.

Olge armolissed. Luk. 6, 36.

22 Pühhap.	4 P. p. 3 a. J. P.	
23 Esmasp.	Vasilius	Tuult
24 Teisp.	Jani pääw	
25 Kestnaddal	Webronia	ja
26 Neljap.	Jeremias	
27 Rede	Ladislauš	wihma.
28 Laup.	Josua	

Rohkest kallastagist. Luk. 5, 1.

29 Pühhap.	5 P. p. 3 a. J. P.	☉ 10, 9' p. l.
	Peetr. Pawl. p.	Mürris:
30 Esmasp.	Lilla	taminne.

10mal selle ku päwal touseb päike 3 werendit pärrast kello 2, ja lähhab loja üks werend pärrast kello 9. Pääw on pitk 18 ja üks pool tundi, õ agga 5 ja üks pool tundi.

Julius.

Heina: ku.

1 Teisip.	Leobald	Kännad
2 Kesknaaddal	Heina Mar. p.	
3 Neljap.	Kornelius	sojad
4 Kede	Ulrik	
5 Laup.	Anselm	ilmad.

Bariseride dignusfest. Matt. 5, 20.

6 Pühhap.	6 P. p. 3 a. J. P.	3,51'p.l.
7 Esmasp.	Temetrius	
8 Teisip.	Kilian	Mürris:
9 Kesknaaddal	Kirillus	tamissed
10 Neljap.	7 Wenda	ja
11 Kede	Eleonora	wihma.
12 Laup.	Hindrik	

4000 meest södetakse. Mark. 8, 1.

13 Pühhap.	7 P. p. 3 a. J. P.	9,59'p.l.
	Marreta pääw	
14 Esmasp.	Ponavent	Tuul:
15 Teisip.	Apost. Jagg.	sed,
16 Kesknaaddal	August	sojad
17 Neljap.	Aleksius	ilmad.

Sel kuul on 31 päwa.

8 Kede	Rosina	
9 Laup.	Widrika	Mürrista:

Walleprohwetidef. Matt. 7, 15.

20 Pühhap.	8 P. p. 3 a. J. P.	minne
21 Esmasp.	Zaniel	11,40'e.l.
22 Teisip.	Maria Mad.	
23 Kesknaaddal	Oskar	wih:
24 Neljap.	Kristina	
25 Kede	Jakobi pääw	maga.
26 Laup.	Anno	

Uksohtusef maia: piddajast. Luk. 16, 1.

27 Pühhap.	9 P. p. 3 a. J. P.	
28 Esmasp.	Plato	Wihma:
29 Teisip.	Olowi pääw	7,57'e.l.
30 Kesknaaddal	Abdon	sed
31 Neljap.	Kristwrid	pääwad.

2mal selle ku päwal touseb päike kello pool 4, ja lähkää loja kello pool 9. Pääw on pit 17, 8 agga 7 tundi.

Augustus.

Leikuse : ku.

1	Kede	Petri wang.	
2	Laup.	Hannibal	Wihma
Jerusalemia ärrarimissfest. Luk. 19, 41			
3	Pühhap.	10 P. p. 3 a. J. P.	Kallid
4	Esmasp.	Tominius	II, II ¹ .l.
5	Teisip.	Oswald	
6	Kesknäddal	Eugenius	sojad
7	Neljap.	Tönno	
8	Kede	Kerhard	päwad.
9	Laup.	Romanus	

Bariserist ja tõlnerist. Luk. 18, 9

10	Pühhap.	11 P. p. 3 a. J. P.	Laurise p.
11	Esmasp.	Herm	10, 4 ¹ p.l.
12	Teisip.	Klara	Tuine
13	Kesknäddal	Ello	
14	Neljap.	Eusebius	so
15	Kede	Kukki Mar. p.	
16	Laup.	Isaak	ilm.

Kurdist ja teletumast. Mark. 7, 31.

17	Pühhap.	12 P. p. 3 a. J. P.	
----	---------	---------------------	--

Sel kuul on 31 päwa.

18	Esmasp.	Leno	
19	Teisip.	Sebald	Allati
20	Kesknäddal	Párnard	3, 12 ¹ e.l.
21	Neljap.	Rut	weel
22	Kede	Wilibert	
23	Laup.	Sakeus	sojad

Preestrist ja lewitist. Luk. 10, 23.

24	Pühhap.	13 P. p. 3 a. J. P.	Pertli p.
25	Esmasp.	Ludwig	päwad.
26	Teisip.	Trenäus	
27	Kesknäddal	Kebhard	2, 51 ¹ p.l.
28	Neljap.	Augustin	heit
29	Kede	Joann. hukl.	
30	Laup.	Penjamin	liskud

Kümnest piddali: többisest. Luk. 17, 11.

31	Pühhap.	14 P. p. 3 a. J. P.	ilmad.
----	---------	---------------------	--------

14mal selle ku päwal touseb päike 3 werendit päraast kello 4, ja lähkää loja üks werend päraast kello 7. Päaw on pikk 14 ja üks pool, 6 agga 9 ja üks pool tundi.

September. Süggise: ehk Mihkli-kr.

1	Esmasp.	Ekidius	
2	Teisp.	Lisa	Wihmu
3	Kesknäddal	Reinard	● 7,41' p.l.
4	Neljap.	Kai	ja
5	Kede	Moses	
6	Laup.	Magnus	tuult

Mammonast. Matt. 6, 24.

7	Pühhap.	15 P. p. 3 a. J. P.	Wahhel
8	Esmasp.	Mar. sündmin.	
9	Teisp.	Pruno	on
10	Kesknäddal	Sostenes	● 3,10' p.l.
11	Neljap.	Põri pääw	sojad
12	Kede	Sirus	
13	Laup.	Amatus	pänad.

Maini: liäna surnust. Luk. 7, 11.

14	Pühhap.	16 P. p. 3 a. J. P.	Risti üll.
15	Esmasp.	Nikodemus	
16	Teisp.	Leontina	Wihma
17	Kesknäddal	Josepina	

Sel kuul on 30 päwa.

18	Neljap.	Kottlob	☉ 5,57' p.l.
19	Kede	Werner	
20	Laup.	Wansta	ja

Wee: többisest. Luk. 14, 1.

21	Pühhap.	17 P. p. 3 a. J. P.	Matt. p.
22	Esmasp.	Morits	Tuult.
23	Teisp.	Osea	
24	Kesknäddal	Joann. sam.	Ud:
25	Neljap.	Alewas	☉ 10,50' p.l.
26	Kede	Harald	dused
27	Laup.	Adolw	ja

Suremast kääsust. Matt. 22, 34.

28	Pühhap.	18 P. p. 3 a. J. P.	kulmad
29	Esmasp.	Mihkli pääw	ilmad.
30	Teisp.	Hironimus	

12mal selle ku päwal touseb päike kello 6, ja lähhäb loja kello 6. Pääw on pitk 12, ja 8 ka 12 tundi.

Oktober.

Wina - ku.

1	Kesknäddal	Wolmar	Wihma.
2	Neljap.	Woldemar	6, 4' p. l.
3	Kede	Jairus	Wil:
4	Laup.	Prants	lud

Allwatud innimessest. Matt. 9, 1.

5	Pühhap.	19 P. p. 3 a. J. P.	Leikusse P.
6	Esmasp.	Euisa	ja
7	Teisip.	Malo	niisked
8	Kesknäddal	Tomasia	ilmad.
9	Neljap.	Tionisius	
10	Kede	Mai	10, 40' e. l.
11	Laup.	Purfard	Wihma.

Pulma ridest. Matt. 22, 1.

12	Pühhap.	20 P. p. 3 a. J. P.	
13	Esmasp.	Teresia	Heitlik
14	Teisip.	Kalikstus	ilm.
15	Kesknäddal	Heddo	
16	Neljap.	Kallus	Wihma
17	Kede	Leonhard	ja

Sel kuul on 31 päwa.

18 Laup. | Lukas se päaw | 7, 36' e. l.

	Runningamehhe poiaft.	Joann. 4, 47.	
19	Pühhap.	21 P. p. 3 a. J. P.	tuisko.
20	Esmasp.	Welissius	
21	Teisip.	Ursel	Tuult
22	Kesknäddal	Kel	sed
23	Neljap.	Sewerin	ja
24	Kede	Salome	kulmad
25	Laup.	Krispin	5, 52' e. l.

Kawwalast sullasest. Matt. 18, 23.

26	Pühhap.	22 P. p. 3 a. J. P.	
	Lutterusse dige usso üleswõtmisse Pühha.		
27	Esmasp.	Kapitolin	ilmad.
28	Teisip.	Simon Jud.	
29	Kesknäddal	Engelbreht	
30	Neljap.	Abalon	Tuult.
31	Kede	Wolfgang	

16mal selle ku päwal touseb päike kello pool 8, ja lähhab loja kello pool 6. Päaw on pilt 9, 8 15 tundi.

November.

Talwe: ku.

1 Laup. | Pühhade pääw | ● 7, 8' e.l.

Kohto: rahhast. Matt. 22, 15.

2 Pühhap.	23 P. p. 3 a. J. P.	Hingede p.
3 Esmasp.	Kottlieb	
4 Teisp.	Ot	
5 Kesknäddal	Plandina	Weife
6 Neljap.	Käspen	
7 Rede	Paltser	kulm.
8 Laup.	Klaas	

Sairi tütreft. Matt. 9, 18.

9 Pühhap.	24 P. p. 3 a. J. P.	● 7, 49' e.l.
10 Esmasp.	Martin Lutter	
11 Teisp.	Martin Piisk.	Kül:
12 Kesknäddal	Jonas	
13 Neljap.	Arkadius	mad
14 Rede	Predrik	
15 Laup.	Leopold	ilmad,

Hirmisast ärrakautamisse tööst. Matt. 24, 15.

16 Pühhap. | 25 P. p. 3 a. J. P. | ☉ 8, 16' p.l.

Sel kuul on 30 päwa.

17 Esmasp.	Alweus	
18 Teisp.	Esra	wahhel
19 Kesknäddal	Liisbet	
20 Neljap.	Amos	tu:
21 Rede	Mar. ohwerd.	
22 Laup.	Sesilia	lega.

Wiimseft Kohtust. Matt. 25, 31.

23 Pühhap. | 26 P. p. 3 a. J. P. | ☾ 1, 54' p.l.
Surnutte mällestusse Pühha.

24 Esmasp.	Josias	Lum:
25 Teisp.	Kadrina pääw	
26 Kesknäddal	Konrad	me:
27 Neljap.	Jetta	
28 Rede	Künter	saddo.
29 Laup.	Swert	

Kristusse sisse: söitmisest. Matt. 21, 1.

30 Pühhap. | 1 Krist. Lull. P. | ● 11. p.l.
Andrese pääw

9mal selle ku päwal touseb päike kello pool 9,
ja lähhab loja kello pool 4. Pääw on pikk 7, 8
17 tundi.

Detsember.

Joulo: ku.

1	Esmasp.	Arend	
2	Teisip.	Kandidus	Külma
3	Kesknäddal	Tala	
4	Neljap.	Parbo	ja
5	Kede	Sabina	
6	Laup.	Niggola pääw	lund.

Tähhed enne wimist pääwa. Luf. 21, 25.

7	Pühhap.	2 Kr. Tull. P.	
8	Esmasp.	Mar. sam.	Uddused
9	Teisip.	Juhkum	☽ 5, 27' e.l.
10	Kesknäddal	Pühhem pääw	ja
11	Neljap.	Elso	
12	Kede	Ottilia	külmad
13	Laup.	Eutisia	

Joannes wangi: tornis. Matt. 11, 2.

14	Pühhap.	3 Kr. Tull. P.	ilmad.
15	Esmasp.	Johanna	
16	Teisip.	Albina	☾ 8, 13' e.l.
17	Kesknäddal	Ignatius	
18	Neljap.	Kristow	Heitlik.

Sel kuul on 31 pääwa.

19	Kede	Lot	Tui:
20	Laup.	Abraam	
Joannesse tunnistusfest. Joann. 1, 19.			
21	Pühhap.	4 Kr. Tull. P.	Toma p.
22	Esmasp.	Peata	fosed,
23	Teisip.	Dagobert	☾ 0, 47' e.l.
24	Kesknäddal	Adam, Ewa	külmad
25	Neljap.	Joulo	
26	Kede	Teine Pühha	ja
27	Laup.	Kolmas Pühha	lumme:

Sest immeks: pannemissfest. Luf. 2, 33.

28	Pühhap.	P. pr. Joulo	Süta Laste p.
29	Esmasp.	Noa	saosed
30	Teisip.	Tawet	☉ 6, 16' p.l.
31	Kesknäddal	Silwester	ilmad.

10mal selle ku päwal touseb päike üks werend pärrast kello 9, ja lähhab loja 3 werendit pärrast kello 2. Pääw on pikk 5 ja üks pool tundi, 6 ja üks pool tundi.

Aasta muutmised.

Kewade hakkab 8. Paastoku päwal, kello 7, 58 minuti pärast lounat. Siis on päaw ja ö ühhe pikkused.

Sui hakkab 9. Janiku päwal, kello 5, 4 minuti pärast lounat. Siis on meil teigepikkem päaw.

Süggise hakkab 11. Mihkliku päwal, hommiku kello 7, 4 minuti. Siis jälle on päaw ja ö ühhe pikkused.

Talwe hakkab 10. Jouloku päwal, hommiku kello 9, 26 minuti. Siis on meil teigelühhem päaw.

Päwa ja Ku warjutamised.

Sel aastal warjutakse Päike nelli kord ja Ku kakskord, agga meie maal ei olle muud kui üks Päwa ja üks Ku warjutamine näha, se teine ja neljas, mis siin al on nimmetud.

Esimenne on meie maal näggematta Päwa warjutamine 10. Reäriku päwal.

Teine on meie maal nähtaw Ku warjutamine 25. Reäriku päwal, kello 3, 45 min. hommiku ja lõppeb kello 5, 31 min. hommiku.

Kolmas on meie maal näggematta Päwa warjutamine 9. Kuuinlaku päwal.

Neljas on meie maal nähtaw Päwa warjutamine 6. Heinaku päwal. Tallinnas hakkab se warjutamine kello 3, 40 min. p. l. ja lõppeb kello 5.

Wies on meie maal näggematta Ku warjutamine 21. Heinaku päwal.

Kues on meie maal näggematta Päwa warjutamine 4. Leikuseku päwal.

Wennema Allemawallitseja sugguselts.

Nikolai se esimenne, Keiser ja keige Wenerigi wallitseja; ka Sleswik-Holsteini wallitseja Würst, on sündinud 1796, Janiku 25. päwal.

Aleksandra Weodorowna, Keisri praua, Preisi Printsess, on sündinud 1798, Heina:ku 1. päwal.

Aleksander Nikolajewits, Rigi pärria, Tsesarewits ja Suurwürst; on sündinud 1818, Süri:ku 17. päwal.

Konstantin Nikolajewits, Suurwürst; on sündinud 1827, Mihkli:ku 9. päwal.

Nikolai Nikolajewits, Suurwürst; on sündinud 1831, Heina:ku 27. päwal.

Mikael Nikolajewits, Suurwürst; on sündinud 1832, Wina:ku 13. päwal.

Suurwürst, Mikael Pawlowits, Keisri wend; on sündinud 1798, Reäri:ku 28. päwal, ja temma Praua on:

Helena Pawlowna, Wirtembergi Printsess; on sündinud 1806, Joulou:ku 28. päwal.

Maria Nikolajewna, Suurwürsti Printsess; on sündinud 1819, Leikuse:ku 6. päwal. Lau:

Iatud selle Keiserlikko Printsile Maksimilian von Leuchtenberg.

Olga Nikolajewna, Suurwürsti Printsess; on sündinud 1822, Leikussse:ku 30. päwal.

Aleksandra Nikolajewna, Suurwürsti Printsess; on sündinud 1825, Jani:ku 12. päwal.

Maria Michailowna, Suurwürsti Printsess; on sündinud 1825, Kiuunla:ku 25. päwal.

Elisabet Michailowna, Suurwürsti Printsess; on sündinud 1826, Lehhe:ku 14. päwal.

Katarina Michailowna, Suurwürsti Printsess; on sündinud 1827, Leikussse:ku 16. päwal.

Maria Pawlowna, Suurwürsti Printsess, Keisri õdde, Weimari ja Eisenaki Ma wallitseja Karel Wridriko praua, on sündinud 1786, Kiuunla:ku 4. päwal; ja temma abbiķasa on sündinud 1783, Kiuunla:ku 2. päwal.

Anna Pawlowna, Suurwürsti Printsess, Keisri õdde, Hollandima kuningriigi pärris pärria Willem Wridrik Georg Ludwigi praua; on sündinud 1795, Neāri:ku 7. päwal; ja temma abbiķasa on sündinud 1792, Joulo:ku 6. päwal.

Kronopühhad, mis ue kirriķo seādusse járrele ka Ma kirrikuttess tulleswad piddada:

1. Jürriku 17mal päwal. Isesarewitsi Surewürsti Aleksander Nikolajewitsi, wenne:rigi aujārje pärris pärria sündimisse pääw.

2. Jürriku 21mal päwal. Meie sure Keisri Praua, Aleksandra Weodorowna nimme pääw.

3. Janiku 25mal päwal. Meie sure Keisri ja keige Wennerigi Wallitseja Nikolai Pawlowitsi sündimisse pääw.

4. Heinaku 1. päwal. Meie sure Keisri Praua, Aleksandra Weodorowna sündimisse pääw.

5. Leikussseku 22mal päwal. Meie sure Keisri Herra ja Temma Abbiķasa kronimisse pääw.

6. Leikussseku 30mal päwal. Wennerigi aujārje pärris pärria, Surewürsti Aleksander Nikolajewitsi nimme pääw.

7. Salweku 20mal päwal. Meie sure Keisri Nikolai Pawlowitsi wallitsusse hakkatusse pääw.

8. Jouloku 6mal päwal. Sesamma meie sure Keisri nimme pääw.

Needsinnatsed Kronopühhad petakse nenda kui need Paašto jutlusse päwad.

Hooste = weiste = ja kauba = ladad.

I. Eesti • ma Rubbernemangus.

Talliõnas: 1) Jani:ku 20maast pãwast, ku ot-
sani. 2) Mihkli:ku 26, 27. ja 28mal pãwal.

Rakwerre: liõnas: 1) Neãri:ku 27mal ja
28mal pãwal. 2) Jani:ku 16mal ja 17mal
pãwal. 3) Mihkli pãwal.

Paide:liõnas: 1) Kõõnla:ku 3mal pãwal.
2) Jani:ku 25mal pãwal. 3) Mihkli:ku
10mal ja 11mal pãwal.

Haapsalo:liõnas: 1) Neãri:ku 10mal ja
11mal pãwal. 2) Mihkli:ku 14. ja 15mal pãwal.

Valdiske: liõnas: 1) 2sel ja 3mal Kõõnla:
ku pãwal. 2) Mihkli:ku 21sel ja 22. pãwal.

Eihhola: liõnas: 1) Esmaspãwal enne
Wastla pãwa. 2) Mihkli:ku 24mal pãwal.

Raplas, 1) esimesel redel pãrrast Mihkli
pãwa. 2) kolmandamal redel pãrr. Neãri pãwa.

Keblas, Mihkli pãwal ja kaks pãwa se jãrrele.

Merjama firriko jures, kolmandamal Kris:
tusse tullemisse pũhhal.

Orkita!, Neãri:ku 7mal ja 8mal pãwal.

Kollowerres, Neãri:ku 17mal ja 18mal
pãwal, ja Wina:ku 4mal ja 5mal pãwal.

Jõhwis, Mihkli:ku 24mal ja 25mal pãwal.

Keila firriko jures, Mihkli pãwal ja kaks
pãwa se jãrrele.

Jõelehtmes, nãddal pãrrast Mihkli pãwa.

Rubbernango kohto kãssõ jãrrele ei olle lubba, ei lau-
pãwal egga pũhhapãwal lata piddada, waid, kui nen-
da juhtub, peab sedda teise nãddala esimesel argi-
pãwal petama.

2. Eihwlandi • ma Rubbernemangus.

Tarto = liõnas: 1) Kolme kunninga suur
saksa laat. 2) Peetri = 3) Maria sũndimisse-
ning 4) Mihkli = pãwal.

Perno-liõnas: 1) 3 nãddalat pãrrast Jani-
pãwa üks suur saksa laat. 2) Esmaspãaw ning
Teisipãaw enne Mihkli pãwa. 3) Esmasp. ning
Teisip. pãrrast 3mat Kristusse tullemisse pũhha.

Willandi-liõnas: 1) Kõõnla:ku 2sel pãwal
üks suur saksa laat, 8 pãwa. 2) Jani pãwal
3 pãwa, ning 3) 24mal Mihkli = ku pãwal.

Kurresare-liõnas: 1) 6mal Kõõnla:ku pãwal.
2) 1mesel Wina:ku pãw. ja 3 pãwa pãrr. sedda.

Werro=liinas: 1) Jani pawal. 2) 24mal
Mihkli fu pawal. 3) üks suur saksa laat, mis
8 pawa petakse 22 Kuunla=fu pawast. 4)
10mal Talwe=fu pawal.

Walka=liinas: 1) 12mal Jani=fu pawal. 2)
10mal Leikusse=fu ja 3) 29mal Mihkli=fu pawal.

Rastnas, Mihkli=fu 8mal ja 9mal pawal.
Audrus, 13mal ja 14mal Mihkli=fu pawal.
Põltsama=moisas, 17mal Mihkli=fu pawal.
Lustiwerre=moisas, 15mal Wina=fu pawal.
Põrawerre=moisas, 13mal Mihkli=fu pawal.
Raanso=moisas, 30mal Leikusse=fu pawal.
Korti=moisas, liggi Walka=linna, 13mal
Mihkli=fu pawal.

Rappina=moisas, 4. ja 5mal Mihkli=fu pawal.
Weski=moisas, Kambia kihhelfonnas, 15mal
Wina=fu pawal.

Oldre=moisas, Helme kihhelfonnas, 10mal
ning 11mal Mihkli=fu pawal.

Helme=moisas, 15mal Leikusse=fu pawal.
Tarwaste=moisas, 29mal Jani=fu pawal.

Wendra=moisas, 20mal ja 21mal Mihkli=
fu pawal.

Luggemissed.

T ä h t p ä w a d e s t.

(Mis mullo polele jäi.)

Marrete, ehk Marreta, ehk ka Madde-
lise pääw,

heina kuu 13mal pawal. Marret, täie nimmega
Margareta, olli ühe paggana usko preestri tütar,
Antiokia liinas. Tubba omma lapselõhes olli
ta Onnisteggiat õppinud tundma ja armastama.
Issa, täis wiha, panni tedda sellepärrast siggo
hoidma. Kui laps innimesseks sai, juhtus üks
kõnrad tedda karjamaal näggema, wiis tedda linna
taggasi, ja kuwas sedda illusat tüttarlast ennesele
abikasaks. Agga Marret ei tahtnud mitte, sest
et teine paggana usko olli. Heideti tedda siis
wangitorni, ning kui ristiusust ei lobund, laskis
tedda kõnrad hirmsal kombel pinata, ja wimaks
pead otsast ärra raiuda. Sellepärrast pandi tedda
werretunnistajatte arrusse.

Se pääw on mädakuu hakkatus, ja hüti
sedda wannast ka Karruse päwaks, ning ei taht-
nud ebbausklikkud sel päwal tööd tehha, kartes et

farro muido nende farjale pidbi kahjo teggema. Need, kel haigid lojuksid ehk muud wigga olli, lāksid taggorpārri ühhe hominikopoolse kirriko afna alla, ja lopisid senna wanna waskrahha, mis ennam ei jooksnud, ehk muud tühja asja, otsekui ohwriks ülesse, mis sandid ja muud weddelejad ennesele ollid püüdmas, teine teist farmopidbi kisfudes ja werriseks lües. Peti Marretat ka nende naeste abbilisfeks, kes lapsewaewas. Mis sel waggal tüttarlapsel nendega, ehk mis koggoni lojustega teggemist peab ollema, sedda ei oska meie mitte öölda. Sest päwast sadik arwatakse ka messilinnud perret heitwad.

Apostlide jaggaminne,

heina kuu 15mal päwal, peab sedda mälletama, et Apostlid, kui pühha Waimo ollid sanud, ühhest ärralahkusid ja keige mailma lāksid, armooppetust kulutama.

Maria Madalena, ehk Mahdalena, heina kuu 22mal päwal. Maria, Mahdalena lüünast, Kalilea maal, sedda Jesus olli raskest waeuast peastnud, hoidis otsani ustawalt temma pole; ta käis Kalilea maalt Temma järrel, ja tenis Sedda omma joudo mööda (Wata Luk. 8, 2. ja Matt. 27, 55. 56.); ta nuttis Temma risti al

ja olli wiimne Temma matmisse jures, esfimenne Temma haua jure ruttamas ja Sedda näggemas üllestoušnud ollewad. — On ka arwatud tedda seddasamma naesterahwast ollewad, kes Jesusse jallad omma filmaweega kätis, ja omma juustega kuiwatas, Temma jalgele suud andis ja neid salwiga woidis, ning kellele Jesus temma pattud andeks andis. (Luk. 7, 37 — 50.)

Et sel aial monni jo häddaleiba leikab, ööldakse: Madleke toob hädda-leiba ehk koki, Tago (Jakobi päaw) toob sure kaffo.

Jakobi päaw,

heina kuu 25mal päwal. Se Jakobus, sedda wannemaks hütake, olli Apostli Joannesse wend ja issegi üks Apostel, sedda Kunningas Herodes, se wanna Herodesse poia poeg, möögaga lastis ärratappa.

Kui ruffis parrajaste küpseb, siis Jakobi päwa aial allutame leikust. Sest siis ööldakse: Müüd wilkat warna, sirp kätte. Heinast ka ööldakse: Saab Jakobi päaw ülle, siis lüakse raudnael rohho sisse; ehk ka: Jakobi päwa öse lööb trati soo heina sisse, et ta siis on wiisa nita.

Olowi, Ollewi, Oleppe ehk Oli päaw, heina kuu 29mal päwal. Olaw, ehk Olauš, olli üks kuningas Morra maal, mis Rootsi tagga, kui

kitas merreäärne Ma sõrw wennib. Enne tedda olli seal jo hakkatud ristiusso allust pannema; agga Dlaus asutas ja raias sedda wast öiete kindlaste ommas ritis. Paggana rahwas tõstsid sellepärast temma wasto mässamist, ja lükkasid tedda aujärje peält ärra; Tani kuningas, Kanut, kes nende poolt olli, woitis tedda ka ärra ja langes Dlaus lahingi taplusse aastal 1030. Pärast tõsteti tedda Pühhade hulka ja pohjamaile peti temma surma ja nimme päwa.

Paggana rahwas pidasid selsammal aial omma uudse wilja Pühha. Sest siis küll weel wisiks jäänud, et Dlawi päwal monnes kohhas marahwas lambatalle tapwad ja sõmaia peawad. Peab monnigi sallaja weel talle werd maia waimudele ohwriks omma oue mahhawallama. Somerahwal on ka sel päwal se talletapmissse pruuk ja werre ehk leme ohwriminne.

Talliina Olwesti kirik kannab p. Dlawi nimme.

Peetri wangiwininne,

leiko kuu 1sel päwal, malletab sedda, et Apostel Peetrus, Kuninga Herodesse kässo peale Jerusalemmas wangi heideti, kust Jummal ingel tedda raudahelatest immelikkul kombel lahti peastis. (Wata Apostl. Tegg. R. 12, 3 — 11.)

Lauritse päwal,

leiko kuu 12mal päwal. Laurits, ehk täie nimme Laurentsius, üks kulus Martir, olli Spania maal sündinud ja pärast Roma liinas kiriko ameti peale sanud. Aastal 257 hakkas Roma keiser Valerian ristirahwast tagakiusama ja pinama. Laurentsiusse holeks olli kiriko rahha, hõbberiiastad ja mu kallid kiriko warra. Sedda kasti tedda üleskulutada ja kättetua. Agga temma kutsus keisri ette keif liina waesed, üteldes: Waesed on meie kiriko warrandus, teist ei olle ollemas. Sest wihasas keiser ja laskis tedda offalistele piitsadega hirmsaste peksta, temma liikmed ühhest wennitada, wimaks ellawalt tulle peale wia ja raudresti peal küpsetada, kunni ta hinge heitis. Se olli aastal 261. Temma nimme kannab Kusallo kirik Harjo maal, kus sel päwal igga aasta weel jutlust tehakse.

Et Laurits tulle surma surnud, sest panni ebbaust tullokest otsego temma wallitsusse alla. Põl-lend innimesed ütlewad weelgi Lauritse pärast ennast kerjavad. Sel päwal ei tahhetud ka wan-nal aial tuld ülestehha egga keta, böldi ka, et kui sel päwal kuiwa on, siis peab paljo tullesah-josi ollema. Mis need muud on kui ebbausso pimmedusse mõtted ja tembud! Rapstastest ka böldakse: Laurits lehta lautab, Pertel päid pöritab.

P e r t l i p ä ä w ,

leiko kuu 24mal päwal. Pertel, ehk öiete: Partolomeus, olli üks neid Kristusse Apostlit, tedda ka hütakse Matanael. Sõldakse tedda India maal ristiusko kulutanud, ning seäl wimaks ellawalt nülgitud ja Pea otsast raiutud. Sedda päwa monni ka nimmetab sene külwi päwaks, et sened siis hakkawad maast aiama.

Joannesse huffaminne,

leiko kuu 29mal päwal. Kunningas Herodes, se wanna Herodesse poeg, olli omma wenna Wilipusse abikasa Herodiaht ennesele wäggise naeseks wõtnud. Sellepärast sõitles tedda Kristia Joannes, üteldes: Sul ep olle mitte lubba, tedda ennesele piddada; ning kuningas laskis tedda selle sanna pärrast wangitorni heita. Herodesse sündimisse päwal tantsis Herodia tüttar kuningaes, ning se olli nenda temma mele pärrast, et tootas temmale keif anda, mis ta ial pididi palluma. Se küsis emma kaeft nou; agga Herodias, südda wihha täis, õppetas tedda, et pididi ennesele waagna peäl Joannesse Pead palluma. Käskis kuningas siis, kül wästo meelt, agga omma tootusse pärrast, temmale sedda tua. Nenda raiuti Joannesse Pead otsast ärra, ning se olli selle pühha mehhe halle huffaminne!

Matteusse päaw,

Mihkli kuu 21mal päwal. Matteus on üks neist Jeesusse Apostlidest, sesamma kes esimesse Ewangeliiumi ramato kirjotanud. Enne kui Jeesusse jüngriks sai, olli ta tõlneri ammeti peäl. Kirjotakse temmast, et ta hulga aia Jüda-, Parti- ja wimaks Etiopia maal armoõppetust kulutanud, ja et tedda ka seäl huffatud.

Rahwas ütlewad Matteusse päwal seased ja muud seddasuggused lendwad lomekessed ning ka romajad talweks pessasse minnewad, ehk ärrakaduwad. Agga sedda ei woi ikka järsko ühhe ja sesamma päwa peäle arwata, sest et seddamõda kauwad, kuida ilmad juhtuwad ollema.

Joannesse saminne,

Mihkli kuu 24mal päwal. Joannesse, se ristia samist arwatakse selle päwa peäle, sedda arwamõda, kuida temma sündimist Jani kuu 24mal päwa peäle on pandud.

M i h k l i p ä ä w ,

selle kuu 29mal päwal. Sedda päwa hakkati jo aastal 493 se pealingi Mikaeli auuks piddama. Meie ussorahwas inglid ei kummarda, muud kui kolmainust Jummalat. Inglid on meile agga täheks ja ärratamiseks, et peame kiusama Jummalat

tahtmist Ma peäl nenda tehha, kuida sedda teh-
hakse neist inglides taewas.

Mihkli päwast rahwa seas need tõeksteggemat-
ta juttud liuwad, et kui on norel kuul, siis
weiste sõmaaeg ei jätka pitkale, ning et Mihkli
päwa õse kapstapea ni paljo peab kaswama; et
kui pannakse willast lõnga ümber, temma pakkitab
lõhki. Moistlikko perremehhe käes toid ikka ullatab,
kui Summal sedda ial tarwidusseks annud; ning,
kuida üks õ kapstapead kül nenda jouaks kaswatada!

L u k a s s e p ä ä w,

Oktobri kuu 18mal päwal. Ewangelist Lukas, kes
sedda kolmandama Ewangeliummi ramatut ja Apost-
lide Teggude ramatut on kirjotanud, ep olnud
mitte Judamees, waid Antiokia liinas Siria maal
sündinud; ammeti polest olli ta üks wäljaooppind
arst. Kui ristiinnimesseks olli sanud, olli ta lah-
kumatta Apostli Paulusse seltsis, ja temmaga mitto
maad läbbi käimas ja ristiusto kulutama, kunni
Paulust Roma liinas wangi heideti. (Apostl. Tegg.
R. 28, 16.) Monni wanna firri tedda ütleb õi-
get surma furnud, kui 84 aastane olli, teine, et
teddagi usso pärrast tappetud.

S i m o n a j a J u d a p ä ä w,

Oktobri kuu 28mal päwal. Mollemad ollid ühhed
pühhad Apostlid. Simon, kedda Seloteks hüti,

se on ärraselletud: kowwa Summala noudja, olli
Kana liinast, Kalilea maalt. Wannast likus tem-
mast se kõnne, et ta piddand Ahwrika ja Inglis-
maalgi käima, armooppetust kulutama. Judas,
lianimmega Lebbeus ja Taddeus, on se Apostel,
kes ühhe lühikesse Epistli ramato on kirjotanud.
Temma kulutas ristiusto Mesopotamia ja Pon-
tusse maal. Need mollemad Apostlid lödi Persia
maal ühhel ja selfammal päwal risti külge; selle-
pärrast nende nimmepääw on sesamma päwa
peäle pandud.

P ü h h a d e p ä ä w,

talwe kuu 1sel päwal. Se pääw on keikide mar-
tride mällestusseks seatud ja Katoliki usso rahwas
sedda weel Pühaks peawad.

H i n g e d e e h k h i n g e k e s t e p ä ä w,

talwe kuu 2sel päwal. Seddagi päwa on risti-
usso seggadusse aial seatud seks et need hinged,
fellest arwati neid otsego taewa ja pörge wahheko-
has puhkastamisse tulles wallo tundwad, seält lahti
ja taewa palluda. — Meie furnutte mällestusse
Pühhal polle teggemist selle wanna ebbausfoga. —

Hingede päwal ütleb monni marahwa seast,
peawad metsellajad, karrud ja muud teised, kes
talwisel aial pessades ja Ma al hingawad, talw-
forterisse minnema.

Sedda polle ka mitte kaua weel, et marahwas, nenda kui Somegi rahwas mitmes paikus meie maal keikide hingede pawal suurt somaaega walmistafid, keik sugguwõssa hinged, mis siit ilmast lahkunud, essimesse kuffelaulo aial piddule tarwistasid ja nimme kaupa tuppä kutsufid. Perrerahwas isse lakkid somatoast ehk saunast, kus laud olli ehitud, wälja. Kui kuk teist korda laulis, siis perremees pallus neid jälle omma koio miina, agga mitte rukkii orrakse peale astuda egga temma juri rikkuda. Kui arwasid, et hinged rogadest suggugi ollid sõnub, siis ollid wägga rõõmsad; agga kui ei ühtegi, siis kardeti õnsal hingedel pahha meelt neist ollewad. Pärast lakkid siis õiged sõjad kalale ning waagnad ja tobid said peagi tühjaks. Urwago nüüd moistlik innimenne isse, kuida ühhed hinged ehk waimud weel innimeste kombel woiwad süa ehk jua!

Kaks Marti päwa on, teine on:

M a r t i n P u t t e r,

talwe kuu 10mal päwal. Se on meie usso kalli õppetaja Putterusse mällestusfeks seatud, kes Jumala sannast, nüüd ennam kui 300 aastat, sedda õiget selget ristiusko jälle üleswõttis. Temmast olleme 1831 aasta tähtmatust monda selletanud, ja pühhitseme igga aasta ka õige usso üleswõtmisse Pühha. Teine on:

M a r t i n P i i s k o p,

kõhhe 11mal päwal. Sessinane olli 316 aastal Ungri maal sündinud, mis nüüd Austria keisri wallitsusse al seifab. Martin olli paggana uskus sündinud ja essialgo sõwae tenistusfes, ning paistis ta siis jo teiste ees omma helde mele ja wagga ello kombette polest wälja.

Prantsosi maal, kus ta wäega seifis, laskis ennast ristida, lõi wäetenistusfest lahti, ja elas tüf aega seäl maal, innimeste seltsist kõrwale hoides; wimaks läks ta seäl ühhe floostriisse. Pärast läks omma sündimisse male taggasi, pöris omma emma ristiusso pole ja kannatas seäl monda kiufatust. Seält läks jälle Prantsosi male, kus tedda aastal 374 piiskoppiks seati. Omma piiskoppi üllewaatmisse pires ehhitas ta ühhe kuulsa floostri, kus 80 munkä sees ellafid, ja surri ka isse senna, aastal 400.

Marti päaw olli ennemuiste mitme made sees üks prassimisse ja kange jomisse päaw, ja wisid mamehhed preestridele sel päwal numatud linto, piddo tarwis. Sest siis ka se pruuk jänud, et liggemast ülle ristirahwa maid, Marti päwal hane lihha süakse. Marti päwal weelgi monnes paikäs meie maal Martisantid, ehk sandimartid jookswad, keiksuggu narri tembud pruufwad ja andi ennestele forjawad.

K a d r i n a p ä ä w ,

Marti kuu 25mal päwal. Katarina olli suurt sugu rahwa lapsi, Aleksandria linnas Egiptusse maal sündinud, üks wägga au wäart, rohkeste tarkusse tundmisega täidetud, Summala waimust walgustud ja mõnnusa kõnnega naesterahwas. Et ta julges keisrit Maksentsiust temma suhho ja filmi sellepärrast karistada, et temma ilmesüta ristiinnimeste werd ärrawallas: siis heideti tedda wangi. Senna satis keiser temma jure 50 ilmalikko tarkusse peäle harritud kuluust meest, et need tedda pidid kõnnega woitma. Agga Katarina woitis neid ja põris neid keik ristiussõ pole, nenda kui 200 sõameest, ja Keisrigi ennese emma ja temma üllemat nouandjat. Wimaiks kästi tedda ehk wõbrajummalattele ohwrida ehk ahwardati temmale hirmsa surma. Katarina wallitses ennesele surma. Esite tahheti tedda rattaga purruks tougata; agga, kuida wannad kirjad rakiwad, Katarina pallus Summalat kangeste, ning rattas puddenes tükkiks ja killuks. Wimaiks hukkasid tedda mõõga terraga aastal 312.

Endisel ebbaussõ ajal marahwas ommad lambad temma kaitsmisse holeks arwasid ollewad; sest siis ka wiisiks Kadrina päwal lambad nita. Püssimehhed ka ei tahtnud sel päwal linto lasta,

ütlesid: muido püs ei jookse hästi sel aastal. Hillisel aial wast jooksid ka Kadrina sandid, ehk sandi Kadrid mõda küllasid jo aiasid andi. —

Wiinne tähtpäaw on:

A n d r e s e p ä ä w ,

Marti kuu 30mal päwal. Andreas, Joannesse poeg, Petsaida linnas sündinud, olli Peetrusse wend. Temmagi olli kallamees ning esimest puhko ristia Joannesse jünger, siis sai omma wenna Jesusse jüngeriks. — Wennerahwas tedda diete ommaks Apostlikk auustawad, kes nende hulgas esimest ristiussõ semet külwanud. Kulutawad wannad kirjad et tedda wimaiks risti külge lödud, ja et seal kolm päwa weel ellanud, ja rõmohealega Kristussest tunnistanud.

Kadrina päwal juhtub monnikord sulla ollema, teine fõrd jälle paljo lund mahha tulles ja Andrese päwal jälle ärrasullama. Sest se sanna tousnud: Mart mattab, Kadri kattab, Andres tulleb taga, arrotab.

Aastal 1831 hakkasime tähttramato aia teadussed ärraselletama, pärrast ristirahwa Pühhad, wimaiks tähtpäwad. Nüüd on keige selle selletusse ots kätte tulnud. Kes tähhelepannia luggia olnud ja peälegi melespidada on, se nüüd teab

mis need arro aastat, need Pühhad ja tähtpäwad
diete tähhendawed. Olleme ka monda wannast
ebbausust selletanud, mis parrago Summal! po-
legi polle keikis paikus hopis kustunud. Ei mit-
te, otsego tahhaksime, sedda arrotades, rahwast
ebbauskus finnitada. Selle eest hoidko meid ar-
mas taewane Issa! Waid ebbausso wiimsid jäl-
gigi tahtsime sutumaks kautada, näidates, et ebba-
ust muud ep olle, kui amwalik woõra jummal
tenistus. Sellepärrast tulletame wiimaks weel
luggiatte mele Summala kangelasko, mis ta
Mosesse suu läbbi Israeli rahwale andis, ning
mis ka meie kohta ikka weel maksab: Ei so
seast pea leitama ei õnneandjat, eg-
ga sedda, kes pilwist lausub, ei us-
sidega lausujat egga noida, egga
wallomõtjat egga sedda, kes noia
kääst küssib, egga teadmameest, egga
sedda, kes surnutte kääst küssib.
Sest iggamees, kes sedda teeb, on
Jehowale kui üks hirmus asj.
5 Mos. R. 18 peat. 10 — 13 salm.
